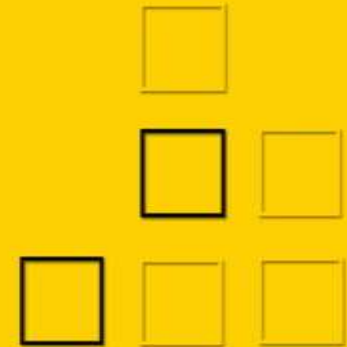

Бюджетні аспекти реалізації проектів ППП на місцевому рівні

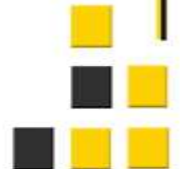
*Інститут бюджетних та соціально-економічних досліджень
квітень 2012 року
Київ*

Реалізація інфраструктурних проектів при постатейному однорічному бюджеті

- Розрив у часі між реалізацією проекту та можливістю бюджету профінансувати його реалізацію.
- Розпорядники бюджетних коштів беруть бюджетні зобов'язання та здійснюють платежі тільки в межах бюджетних асигнувань, встановлених кошторисами... (пункт 1 статті 48 Бюджетного кодексу) .
- Відсутні механізми забезпечення продовження реалізації розпочатих проектів у наступні роки. Програмно-цільовий метод – крок уперед, але він не створює юридично значущих зобов'язань територіальної громади перед приватним партнером.

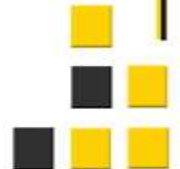
Варіант реалізації ДПП

Проблеми застосування ППП у діючому законодавчому полі

1. Невизначеність статусу зобов'язань органів самоврядування, які мають виникати в рамках договорів про ДПП і відповідно низький рівень зацікавленості та захисту приватного партнера.
2. Відсутність практики прийняття умовних зобов'язань органами самоврядування (тобто зобов'язань, які стають дійсними при настанні певної умови, наприклад передачі у власність готового об'єкту)

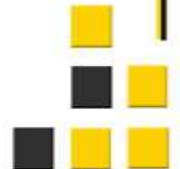

Проблеми застосування ДПП у діючому законодавчому полі

Продовження

3. У зв'язку з однорічним бюджетним періодом у приватного партнера відсутні гарантії стосовно повернення коштів у майбутні бюджетні періоди за переданий об'єкт ;
4. Відсутність механізмів спрямування коштів, які зекономлені від впровадження проекту , для розрахунків з інвесторами.
- 5 . Відсутність позасудового порядку стягнення заборгованості органів самоврядування за рахунок коштів бюджету розвитку.

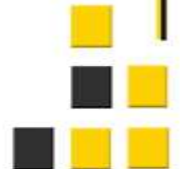
Проблеми застосування ДПП у діючому законодавчому полі

Продовження

6. Конфлікти та можливість двоякого трактування деяких норм, прогалини законодавства

Приклади:

- відповідно до постанови КМУ від 16.02.2011 № 110 «Про затвердження Порядку здійснення запозичень до місцевих бюджетів» запозичення може здійснюватися, зокрема, у формі укладення угод про отримання позик, кредитів, кредитних ліній тільки у фінансових установах;
- відповідно до наказу Держказначейства від 04.11.2002 № 205 «Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів» врегульоване проведення операцій у натуральні формі лише за рахунок власних надходжень;

Пропозиції змін до Бюджетного кодексу

Ціль

Створення законодавчих підвалин для забезпечення ефективності та прозорості функціонування механізмів публічно-приватного партнерства

Шляхи досягнення

- Визначення статусу зобов'язань, що приймаються в рамках державно-приватного партнерства;
- Посилення захисту прав партнера (кредитора) та відповідальності органів місцевого самоврядування;
- Забезпечення комплексності підходу до дотримання обсягу місцевих боргових зобов'язань та зобов'язань за умовним місцевим боргом на економічно безпечному рівні

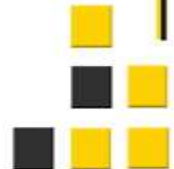

Визначення статусу зобов'язань, що виникають в рамках публічно-приватного партнерства

(доповнити п. 34-1 статті 2 Бюджетного кодексу)

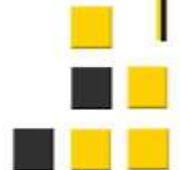
1. Державно-приватне партнерство – це залучення державою (Верховною Радою Автономної Республіки Крим, міською радою) на умовах господарських договорів коштів та матеріально-технічних ресурсів приватного сектору, які обчислюються у грошовому еквіваленті, для здійснення повноважень та функцій, що відповідно до законодавства виконуються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету.
2. Зобов'язання, що приймаються на засадах державно-приватного партнерства, разом з гарантійними належать до умовного державного (місцевого) боргу

Посилення захисту прав кредитора та відповідальності органів місцевого самоврядування (*стаття 17 Бюджетного кодексу*)

1. Рішення щодо взяття зобов'язання, в результаті якого утворюватиметься місцевий та умовний місцевий борг, прийматиметься міською радою більшістю (не менше двох третин від загальної кількості депутатів відповідної ради).
2. Граничний обсяг місцевого боргу, умовного місцевого боргу визначатиметься на кожний бюджетний період рішенням про місцевий бюджет.

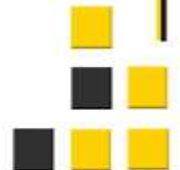

Посилення захисту прав кредитора та відповідальності органів місцевого самоврядування

Продовження

(стаття 25 Бюджетного кодексу)

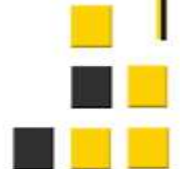
3. Державне казначейство України в межах надходжень бюджету розвитку на вимогу кредитора здійснює безспірне списання коштів місцевих бюджетів у разі невиконання органами самоврядування зобов'язань з погашення та обслуговування місцевого (умовного місцевого) боргу, якщо відповідний договір передбачатиме таку можливість.

Посилення захисту прав кредитора та відповідальності органів місцевого самоврядування

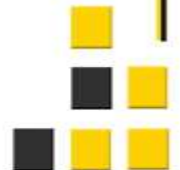
Продовження

4. Розрахункові обсяги зменшення видатків місцевих бюджетів на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, передбачені техніко-економічними обґрунтуваннями за проектами державно-приватного партнерства передаються до бюджету розвитку для здійснення платежів з погашення залучених на цю мету кредитів до повної окупності відповідних проектів (*п. 19-1 статті 2 БК*).
5. Ця економія може бути як джерелом погашення місцевого умовного боргу, що утвориться при реалізації таких проектів, так і джерелом фінансування нових проектів (*стаття 71 БК*).

Посилення захисту прав кредитора та відповідальності органів місцевого самоврядування *Продовження* *(стаття 76 Бюджетного кодексу)*

6. Разом з проектом рішення про місцевий бюджет подаватимуться:
- обґрунтування обсягів економії;
  - перелік інвестиційних проектів, під які планується брати зобов'язання, що спричинять утворення умовного місцевого боргу, на плановий бюджетний період та наступні за плановим два бюджетні періоди;
  - обсяги місцевих боргових зобов'язань та зобов'язань за умовним місцевим боргом на поточний і наступний бюджетні періоди до повного їх погашення.

Підсумки та наступні кроки

Підсумки

1. Пропозиції створюють законодавчі підвалини для того, щоб органи місцевого самоврядування могли розпочати активну роботу із залучення приватних коштів до реалізації інфраструктурних проектів.
2. Мінімізація фінансових ризиків створює зацікавленість приватного сектору для здійснення інвестицій у комунальну інфраструктуру.
3. Жорсткі умови щодо передачі економії до бюджету розвитку до повної окупності проекту із застосуванням ППП є суттєвим запобіжним заходом до підвищення відповідальності органів місцевого самоврядування за реалізацію таких проектів.

Наступні кроки

1. Необхідність внесення змін до закону про ДПП та його узгодження із запропонованими змінами до Бюджетного кодексу.
2. Необхідність внесення змін до інших нормативно-правових актів з метою створення комплексних законодавчих меж реалізації механізмів державно-приватного партнерства (зокрема, змін до законодавства, що регулює закупівлі за державні кошти, розробку порядку списання Держказначейством коштів тощо).

